

Категорія справи № 910/8552/14: Господарські справи (до 01.01.2019); Старі категорії; Інші позадоговірні немайнові спори; Визнання права власності.

Надіслано судом: не визначено. Зареєстровано: 18.08.2014. Оприлюднено: 19.08.2014.

Номер судового провадження: не визначено

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА 01030, м.Київ, вул.Б.Хмельницького,44-Б тел. 284-18-98 **РІШЕННЯ**

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Справа № 910/8552/14 07.08.14

За позовом Публічного акціонерного товариства "Аграрний фонд"

- до**
- 1) Публічного акціонерного товариства "Брокбізнесбанк"
 - 2) Товариства з обмеженою відповідальністю "Інвестиційний Капітал Україна"
 - 3) Міністерства аграрної політики та продовольства України
 - 4) Національний банк України

Третя особа, яка не заявляє

самостійних вимог на предмет спору

на стороні відповідачів Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Про визнання недійсним договорів, визнання недійсним рішення, розірвання договору, визнання права власності (4138388000,00 грн.) та зобов'язання вчинити дії

Суддя Бондаренко Г.П.

Представники сторін:

Від позивача Гаврильков О. В. (дов. №133 від 30.04.2014);

Пурлінський Д.Ю. (дов. №131 від 30.04.2014);

Ринко О.А. (дов. №138 від 19.05.2014)

Від відповідача-1 Олексійчук О. П. (дов. №356/03 від 26.06.2014);

Ярчак І.С. (дов. №247/03 від 11.06.2014)

Від відповідача-2 Саприкін А. О. (дов. б/н від 05.05.2014)

Від відповідача-3 Аббасов Е. Рауф огли (дов. № 31-4/21 від 14.07.2014);

Від відповідача-4 Коршун В.Ф. (дов. №18-217/5914-11505 від 30.09.2011)

Від третьої особи Костюченко І. В. (дов. №09-3280/14 від 06.06.2014)

Відповідно до ст. 85 ГПК України в судовому засіданні 07.08.2014 оголошено вступну та резолютивну частини рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

06.05.2014 Публічне акціонерне товариство "Аграрний фонд" (далі за текстом - позивач) звернулося до Господарського суду міста Києва із позовною заявою до Публічного акціонерного товариства "Брокбізнесбанк" (далі за текстом - відповідач - 1), Товариства з обмеженою відповідальністю "Інвестиційний Капітал України" (далі за текстом - відповідач - 2), Міністерства Аграрної політики та продовольства України (далі за текстом - відповідач - 3), в який просить суд визнати недійсними договори купівлі-продажу цінних паперів: № 848/2014-БВ;ДД-120214/17 від 12.02.2014; № 849/2014-БВ;ДД-120214/18 від 12.02.2014; № 850/2014-БВ;ДД-120214/19 від 12.02.2014; № 851/2014-БВ;ДД-120214/20 від 12.02.2014; № 852/2014-БВ;ДД-120214/21 від 12.02.2014; № 853/2014-БВ;ДД-120214/22 від 12.02.2014; № 854/2014-БВ;ДД-120214/23 від 12.02.2014; № 855/2014-БВ;ДД-120214/24 від 12.02.2014; № 856/2014-БВ;ДД-120214/25 від 12.02.2014; № 857/2014-БВ;ДД-120214/26 від 12.02.2014; № 868/2014-БВ;ДД-120214/37 від 12.02.2014; № 869/2014-БВ;ДД-120214/38 від 12.02.2014; № 870/2014-БВ;ДД-120214/39 від 12.02.2014; № 871/2014-БВ;ДД-120214/40 від 12.02.2014; № 872/2014-БВ;ДД-120214/41 від 12.02.2014; № 873/2014-БВ;ДД-120214/42 від 12.02.2014; № 874/2014-БВ;ДД-120214/43 від 12.02.2014; № 875/2014-БВ;ДД-120214/44 від 12.02.2014; № 876/2014-БВ;ДД-120214/45 від 12.02.2014; № 877/2014-БВ;ДД-120214/46 від 12.02.2014; № 878/2014-БВ;ДД-120214/47 від 12.02.2014; № 858/2014-БВ;ДД-120214/27 від 12.02.2014; № 859/2014-БВ;ДД-120214/28 від 12.02.2014; № 860/2014-БВ;ДД-120214/29 від 12.02.2014; № 861/2014-БВ;ДД-120214/30 від 12.02.2014; № 862/2014-БВ;ДД-120214/31 від 12.02.2014; № 863/2014-БВ;ДД-120214/32 від 12.02.2014; № 864/2014-БВ;ДД-120214/33 від 12.02.2014; № 865/2014-БВ;ДД-120214/34 від 12.02.2014; № 866/2014-БВ;ДД-120214/35 від 12.02.2014; № 867/2014-БВ;ДД-120214/36 від 12.02.2014; № 879/2014-БВ;ДД-120214/48 від 12.02.2014; № 880/2014-БВ;ДД-120214/49 від 12.02.2014; № 881/2014-БВ;ДД-120214/50 від 12.02.2014; № 882/2014-БВ;ДД-120214/51 від 12.02.2014; № 883/2014-БВ;ДД-120214/52 від 12.02.2014; № 884/2014-БВ;ДД-120214/53 від 12.02.2014; № 885/2014-БВ;ДД-120214/54 від 12.02.2014; № 886/2014-БВ;ДД-120214/55 від 12.02.2014 року; № 887/2014-БВ;ДД-120214/56 від 12.02.2014; № 888/2014-БВ;ДД-120214/57 від 12.02.2014; № 889/2014-БВ;ДД-120214/58 від 12.02.2014, а також просить: визнати право власності: на цінні папери, облігації внутрішньої державної позики, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173298 в кількості 950000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280; зобов'язати Національний банк України перерахувати цінні папери, облігації внутрішньої державної позики, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173298 в кількості 950000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280 в кількості 105000 штук на рахунок цінних паперів Публічного акціонерного товариства "Аграрний фонд"; стягнути з Публічного акціонерного товариства "Брокбізнесбанк" на користь Публічного акціонерного товариства "Аграрний фонд" в якості відшкодування завданих збитків грошові кошти у сумі 2069194000,00 грн.; розірвати договір на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО від 29.10.2013; визнати недійсним наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про операцію РЕПО з облігаціями внутрішньої державної позики" від 13.02.2014 № 72.

Ухвалою суду від 12.05.2014 за наслідками розгляду позовної заяви було порушено провадження у справі № 910/8552/14 та призначено справу до розгляду в судовому засіданні на 03.06.2014 о 12:50, а також залучено за клопотанням позивача до участі у справі в порядку ст. 27 ГПК України у якості третьої особи без самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідачів - Національний банк України.

14.05.2014 через канцелярію господарського суду міста Києва від позивача у справі надійшла заява про вжиття заходів до забезпечення позову, в якій позивач просить з метою забезпечення позову заборонити Національному банку України вчиняти будь-які дії, які можуть призвести до відчуження та припинення права власності на облігації внутрішньої державної позики на пред'явника, відсоткові,

міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173298 в кількості 950000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280 в кількості 1050000 штук, отримані за правочином, укладеним із ПАТ "Брокбізнесбанк", а також заборонити ПАТ "Розрахунковий центр обслуговування договорів на фінансових ринках" здійснювати операції з облігаціями внутрішньої державної позики (далі по тексті - ОВДП) на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер ПА4000173298 в кількості 950000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер иА4000173280 в кількості 1050000 штук, отримані НБУ за правочином, укладеним із ПАТ "Брокбізнесбанк". Після отримання поданого клопотання про вжиття заходів до забезпечення позову, суд вирішив відкласти розгляд даного клопотання до розгляду справи в судовому засіданні 03.06.2014 та після надання заявником (позивачем) письмових обґрунтувань з поданням відповідних доказів, які свідчать про те, що вказаними у клопотання особами впиняється підготовка до дій по відчуженню та припиненню права власності на ОВДП, які є предметом спору у справі, що дає змогу зробити достатньо обґрунтоване припущення, що виконання рішення буде утруднене або неможливо. В подальших судових засіданнях розгляд клопотання про вжиття заходів до забезпечення позову було відкладено до вирішення справи по суті.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 19.05.2014 судом задоволені клопотання позивача від 14.05.2014 про витребування доказів в порядку ст. 38 ГПК України та клопотання від 16.05.2014 в порядку ст. 65 ГПК України з мотивів, викладених в ухвалі та витребувано документи, про витребування яких клопотав позивач від відповідача - 1, третьої особи.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 03.06.2014 судом було відмовлено Товариству з обмеженою відповідальністю "Інвестиційний капітал Україна" в задоволенні заяви від 03.06.2014, поданій в судовому засіданні, про відвід судді Бондаренко Г.П. Крім того, ухвалою Господарського суду міста Києва від 03.06.2014 судом в порядку ст. 77 ГПК України оголошено перерву в судовому засіданні до 26.06.2014, та в порядку ст. 65 ГПК України від учасників спору та ПАТ "Розрахунковий центр" витребувано докази по справі.

В судовому засіданні 26.06.2014 було задоволено клопотання відповідача - 1 про залучення до участі у справі в якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідачів, в порядку ст. 27 ГПК України, - Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, оскільки рішення у справі може вплинути на права та обов'язки останнього щодо однієї із сторін у справі та оголошено перерву в судовому засіданні до 03.07.2014.

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 03.07.2014 до участі у справі залучено в порядку ст. 24 ГПК України Національний банк України в якості відповідача - 4 та відповідно до ст. 77 ГПК України відкладено розгляд справи на 10.07.2014.

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 10.07.2014 в порядку ст. 77 ГПК України розгляд справи відкладено на 29.07.2014 у зв'язку з неявкою в судове засідання представника відповідача - 3, надання сторонам можливості для ознайомлення з матеріалами справи, необхідністю витребування та надання додаткових доказів по справі.

В судовому засіданні 29.07.2014 в порядку ст. 77 ГПК України судом оголошувалась перерва в розгляді справи до 05.08.2014, про що було винесено відповідну ухвалу, якою зобов'язано відповідачів - 1, 4 надати додаткові докази по справі.

В судовому засіданні 05.08.2014 судом оголошувалась перерва до 07.08.2014, в порядку ст. 77 ГПК України.

07.08.2014 через відділ канцелярії Господарського суду міста Києва відповідачем - 1 подано пояснення по справі.

В судове засідання 07.08.2014 представники сторін та третьої особи з'явилися. Представником відповідача - 4 надано в судовому засіданні додаткові письмові пояснення, представниками сторін надано усні пояснення по справі.

Позовні вимоги мотивовані порушенням прав та законних інтересів позивача сукупними діями відповідачів 1, 2, 3 за наступних обставин.

Позовні вимоги мотивовані тим, що укладення оспорюваних договорів купівлі-продажу цінних паперів між позивачем, в особі відповідача-2 та відповідачем-1, відбулося внаслідок обману зі сторони відповідача-2 стосовно істотних умов таких договорів, неналежним виконанням відповідачем-2 умов укладеного із позивачем договору на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО від 29.10.2013, неналежним здійсненням відповідачем-3 управлінських функцій стосовно позивача, внаслідок чого відбулося протиправне вибуття з власності позивача цінних паперів - облігацій внутрішньої державної позики, які на даний час перебувають у власності відповідача-4.

Відповідачі проти задоволення позовних вимог заперечили з тих підстав, що оспорювані договори купівлі-продажу цінних паперів між позивачем, в особі відповідача-2 та відповідачем-1 були укладені правомірно, з дотриманням вимог чинного в Україні законодавства.

Розглянувши подані матеріали, заслухавши пояснення уповноважених представників позивача і відповідачів, третьої особи, всебічно і повно з'ясувавши усі фактичні обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги, Господарський суд міста Києва, -

ВСТАНОВИВ:

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 22.04.2013 №364 (надалі - Постанова) був утворений позивач у формі публічного акціонерного товариства із статутним капіталом 5000000000,00 (п'ять мільярдів) гривень, 100% (сто відсотків) якого належить державі Україна. Відповідно до п. 2 цієї постанови, відповідача - 3 визначено таким, що здійснює функції з управління корпоративними правами, які належать державі у статутному капіталі позивача. Пунктом 3 постанови доручено здійснити закрите (приватне) розміщення першого випуску простих іменних акцій у кількості 50000 штук номінальною вартістю 100000 гривень кожна.

Згідно п. 6 цієї постанови Міністерству фінансів України доручено здійснити випуск облігацій внутрішньої державної позики (далі по тексту - ОВДП) в розмірі 5000000000 (п'ять мільярдів) гривень із строком обігу п'ять років та відсотковою ставкою доходу на рівні не вище 14,3 відсотка річних і внести їх від імені держави в оплату акцій первинної емісії позивача.

Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11.07.2013 року за № 431 було вжито заходи з утворення ПАТ "Аграрний фонд" (позивача, товариства) та визначено ряд дій, необхідних для утворення та реєстрації позивача у встановленому порядку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року за № 698 було затверджено статут ПАТ "Аграрний фонд", відповідно до п. 23 якого формування статутного капіталу товариства здійснюється шляхом придбання акцій товариства у державну власність за рахунок облігацій внутрішньої державної позики у сумі 5000000000 (п'ять мільярдів) гривень відповідно до законодавства.

Як встановлено пунктом 17 Статуту, метою діяльності товариства є створення сприятливих умов для розвитку сільського господарства, функціонування ринку сільськогосподарської продукції, підтримки вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника, а також одержання прибутку від провадження господарської діяльності відповідно до законодавства. Пунктом 28 Статуту встановлено, що товариство може здійснювати розміщення інших цінних паперів, крім акцій, за рішенням наглядової ради. Рішення про розміщення цінних паперів на суму, що перевищує 25% вартості активів товариства, приймається загальними зборами акціонерів товариства (загальні збори).

03.09.2013 Міністерство фінансів України на рахунок позивача в цінних паперах, відкритий у зберігача - Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», перерахувало ОВДП на суму 5 000 000 000, 00 (п'ять мільярдів) гривень для забезпечення формування статутного фонду товариства, а саме: ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173314 номінальною вартістю 1000, 00 грн., в кількості 1 250 000 штук, ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173306 номінальною вартістю 1000, 00 грн., в кількості 1 250 000 штук, ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173298 номінальною вартістю 1000, 00 грн., в кількості 1 250 000 штук та ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173280 номінальною

вартістю 1000, 00 грн., в кількості 1 250 000 штук, що підтверджується матеріалами справи (арк. 44 т. 1 матеріалів справи).

Передання у власність позивача ОВДП за кодами UA 4000173314, UA 4000173306, UA 4000173298, UA 4000173280 загальною вартістю 5 000 000 000, 00 (п'ять мільярдів) гривень підтверджується випискою по рахунку станом на 03.09.2013 року (копія -арк. 49, т. 1 матеріалів справи).

Відповідач - 3, в свою чергу, набув у власність акції позивача номінальною вартістю 100 000, 00 грн. в кількості 50 000 штук на загальну суму 5 000 000 000, 00 грн., що також, підтверджується матеріалами справи, зокрема договором від 11.10.2013 року (арк. 50-52, т.1).

29.10.2013 між позивачем, як клієнтом за умовами договору, та відповідачем-2 як торговцем за умовами договору, був укладений договір на брокерське обслуговування №3132/2013-БО (далі за текстом - договір на брокерське обслуговування, за п. 2.1 якого відповідач-2 зобов'язався за винагороду та відповідно до замовлень протягом строку дії договору вчинити одну або декілька угод з купівлі, продажу або міни цінних паперів або інших фінансових інструментів та інших операцій, не заборонених чинним законодавством України, від імені позивача (послуги повіреного), в інтересах та за рахунок позивача.

Пунктом 2.2. договору на брокерське обслуговування сторони погодили, що відповідач - 2, також, за договором може надавати додаткові послуги, а саме інформаційні та консультаційні послуги щодо курсів цінних паперів або інших фінансових інструментів, умов їх обігу тощо. Надання таких послуг підтверджується укладанням сторонами у письмовій формі відповідного акту наданих послуг.

У відповідності до п. 3.1 договору на брокерське обслуговування, відповідач-2 діє на підставі замовлень, одержаних від позивача за формою, встановленою позивачем стосовно купівлі - продажу цінних паперів або інших фінансових інструментів, або міни цінних паперів або інших фінансових інструментів. Відповідач - 2 може діяти на підставі замовлень, одержаних від клієнта, що надаються факсом або засобами електронного зв'язку. Замовлення стає невід'ємною частиною договору після його підтвердження відповідачем-2 факсом або засобами електронного зв'язку. Замовлення направлене відповідачу - 2 факсом або засобами електронного зв'язку має бути замінене клієнтом на оригінал протягом 10 робочих днів. У разі ненадання позивачем оригіналу замовлення таке замовлення не є обов'язковим до виконання відповідачем - 2.

Згідно п. 3.2 договору на брокерське обслуговування, позивач має право відкликати, скасувати або змінити замовлення, яке не було підтверджене або виконане відповідачем-2, а відповідач-2 не має права відмовитися від виконання підтвердженого замовлення за виключенням випадку неможливості його виконання через обставини, що не залежать від волі відповідача - 2.

Положеннями п. 3.3 договору на брокерське обслуговування передбачено перелік відомостей (інформації), які повинне містити замовлення. Зокрема, замовлення обов'язково повинно містити номер та дату замовлення, номер та дату укладання договору на брокерське обслуговування, види послуг (купівля, продаж, міна), реквізити ідентифікації цінного папера та його вид, найменування (позначення) деривативу, прийняте на фондовій біржі, найменування емітента цінного папера, код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала цінний папір) - номінальна вартість цінного папера або іншого фінансового інструменту, форма випуску та форма існування цінного папера, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів, кількість цінних паперів або інших фінансових інструментів, вид замовлення (при цьому пунктом 3.3.14 - чітко перелічено шість видів замовлення), ціну одного цінного папера або іншого фінансового інструменту або однозначні умови її визначення відповідно до виду замовлення, дату, з якої набирає чинності замовлення та строк дії замовлення.

В статті 4 зазначеного договору сторонами визначено порядок розрахунків. Так, розрахунки за договорами щодо цінних паперів або інших фінансових інструментів здійснюються позивачем самостійно, розрахунки сторін в зв'язку з виконанням відповідачем - 2 замовлень позивача здійснюються в порядку та строки, обумовлені в замовленнях позивача.

Відповідно до п. 6.1. договору на брокерське обслуговування відповідач-2 зобов'язався діяти в інтересах позивача, попереджати позивача про ризики конкретної угоди з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами, по виконанні замовлення надати звіт у довільній формі факсом, засобами електронного зв'язку або іншими засобами зв'язку, обумовленими сторонами. При цьому п. 6.4. договору на брокерське обслуговування позивачу надано право вимагати від відповідача - 2 належного виконання обов'язків, зазначених у пункті 6.1. договору.

Згідно п. 11.1 договору на брокерське обслуговування, договір набуває чинності з дати його підписання сторонами і діє до 29.10.2014. Договір може бути припинений, якщо сторони укладуть відповідний додатковий договір до нього та такий додатковий договір буде мати застереження, що договір на брокерське обслуговування є недійсним (п. 11.3 договору на брокерське обслуговування).

За твердженням позивача, ним умови договору на брокерське обслуговування виконувалися належним чином та в повному обсязі. Відповідач-2, в свою чергу, порушив, як стверджує позивач, умови п. 6.1.2 договору на брокерське обслуговування та не попередив позивача про ризики укладення договорів купівлі-продажу цінних паперів з відповідачем-1.

Як зазначає позивач в позовній заяві, він сформував, а відповідач-3 затвердив Фінансовий план позивача на 2014 рік, відповідно до якого протягом 2014 року планувалось формування державного інтервенційного фонду через механізми фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників шляхом проведення форвардних закупівель, фінансування яких повинне було здійснюватись за рахунок операцій РЕПО з ОВДП, що належать позивачу, та передбачають продаж частини цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу у кількості 2 000 000 (два мільйони) штук, номінальною вартістю 2 000 000 000, 00 (два мільярди) гривень. Позивачем в матеріали справи наданий аркуш погодження фінансового плану на 2014 рік та сам фінансовий план позивача на 2014 рік.

Відповідно до пункту 36 Статуту ПАТ "Аграрний фонд" на період коли єдиним засновником та акціонером товариства є держава, повноваження загальних зборів здійснюється Мінагрополітики без скликання загальних зборів. Як встановлено підпунктом 20 пункту 35 Статуту позивача, до повноважень загальних зборів, зокрема, належить прийняття рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків активів, за даними останньої річної фінансової звітності товариства.

10.02.2014 позивач на виконання запланованого в таблиці 4 (Рух грошових коштів) додатку 1 фінансового плану на 2014 рік, направив відповідачу-3 лист вих. № 119 із доданим до нього проектом наказу відповідача-3 щодо погодження здійснення позивачем операцій РЕПО з цінними паперами для прийняття відповідного рішення.

12.02.2014 позивач надав відповідачу-2 разові замовлення на купівлю/продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів №№ 3132-6/2013-БО, 3132-7/2013-БО, 3132-8/2013-БО, 3132-9/2013-БО, 3132-10/2013-БО, 3132-11/2013-БО, 3132-12/2013-БО, 3132-13/2013-БО, 3132-14/2013-БО, 3132-15/2013-БО, 3132-26/2013-БО, 3132-27/2013-БО, 3132-28/2013-БО, 3132-29/2013-БО, 3132-30/2013-БО, 3132-31/2013-БО, 3132-32/2013-БО, 3132-33/2013-БО, 3132-34/2013-БО, 3132-35/2013-БО, 3132-36/2013-БО, відповідно до яких позивач замовив у відповідача-2 здійснити продаж ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173298 загальною кількістю 950 000 штук за умови зворотного викупу (операція РЕПО) 08.05.2014, 12.05.2014 і 13.05.2014 та ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173280 загальною кількістю 1 050 000 штук за умови зворотного викупу (операція РЕПО) 18.02.2014.

12.02.2014 відповідач-2, діючи від імені та за рахунок позивача, на підставі договору на брокерське обслуговування, як продавець уклав з відповідачем-1, як покупцем ряд договорів купівлі-продажу цінних паперів, а саме:

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 848/2014-БВ; ДД-120214/17, відповідно до якого, відповідач - 2 зобов'язався забезпечити передачу у власність відповідача-1 цінних паперів (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 100 274 000,00 грн., а відповідач-1 зобов'язався оплатити вказані цінні папери шляхом

шт., за ціною 106 342 000, 00 грн., а відповідач-1 зобов'язався оплатити вказані цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.02.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 876/2014-БВ; ДД-120214/45, відповідно до якого відповідач - 2 зобов'язався забезпечити передачу у власність відповідача-1 цінних паперів (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 342 000,00 грн., а відповідач-1 зобов'язався оплатити вказані цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.02.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 877/2014-БВ; ДД-120214/46, відповідно до якого, відповідач - 2 зобов'язався забезпечити передачу у власність відповідача-1 цінних паперів (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 342 000,00 грн., а відповідач-1 зобов'язався оплатити вказані цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.02.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 878/2014-БВ; ДД-120214/47, відповідно до якого, відповідач - 2 зобов'язався забезпечити передачу у власність відповідача-1 цінних паперів (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 342 000, 00 грн., а відповідач-1 зобов'язався оплатити вказані цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.02.2014.

Загалом, на підставі вищезазначених договорів, позивач через відповідача-2, здійснив відчуження на користь відповідача-1 належних позивачу ОВДП в кількості 2 000 000, 00 шт. за ціною 2 069 194 000,00 грн. (два мільярда шістдесят дев'ять мільйонів сто дев'яносто чотири тисячі) грн.

Із матеріалів справи вбачається, що відповідач - 1 свої зобов'язання за вище переліченими договорами виконав та забезпечив наявність 12.02.2014 на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків грошових коштів в розмірі 2 069 194 000,00 грн., що підтверджується випискою по особовому рахунку № 15007735652901 за 12.02.2014 (аркуш 126 том 2). Позивач свої зобов'язання щодо передачі у власність відповідачу - 1 обумовлених в договорах цінних паперів, також виконав, що підтверджується матеріалами справи.

Крім того, 12.02.2014 відповідач-2, діючи від імені та за рахунок позивача, на підставі вказаних вище замовлень позивача (арк. 101-121, т. 1) як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем і такий ряд договорів купівлі-продажу цінних паперів, а саме:

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 858/2014-БВ; ДД-120214/27, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 602 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 08.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 859/2014-БВ; ДД-120214/28, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 602 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 08.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 860/2014-БВ; ДД-120214/29, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 758 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення

наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 08.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 861/2014-БВ; ДД-120214/30, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 758 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 862/2014-БВ; ДД-120214/31, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 758 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 863/2014-БВ; ДД-120214/32, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 758 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 12.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 864/2014-БВ; ДД-120214/33, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 797 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 13.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 865/2014-БВ; ДД-120214/34, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103797 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 13.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 866/2014-БВ; ДД-120214/35, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173298) в кількості 100 000 шт., за ціною 103 797 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 13.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 867/2014-БВ; ДД-120214/36, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173298) в кількості 50 000 шт., за ціною 51 898 500,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 13.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 879/2014-БВ; ДД-120214/48, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до

договору купівлі-продажу цінних паперів №879/2014-БВ; ДД-120214/48 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 05.05.2014, а позивач оплатити їх 05.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 880/2014-БВ; ДД-120214/49, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №880/2014-БВ; ДД-120214/48 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 05.05.2014, а позивач оплатити їх 05.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 881/2014-БВ; ДД-120214/50, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014.

18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір № 1 до договору купівлі-продажу цінних паперів № 881/2014-БВ; ДД-120214/50 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 05.05.2014, а позивач оплатити їх 05.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 882/2014-БВ; ДД-120214/51, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №882/2014-БВ; ДД-120214/51 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 06.05.2014, а позивач оплатити їх 06.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 883/2014-БВ; ДД-120214/52, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №883/2014-БВ; ДД-120214/52 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 06.05.2014, а позивач оплатити їх 06.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 884/2014-БВ; ДД-120214/53, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №884/2014-БВ; ДД-120214/53 від 12.02.2014, відповідно до

якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 06.05.2014, а позивач оплатити їх 06.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 885/2014-БВ; ДД-120214/54, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №885/2014-БВ; ДД-120214/54 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 06.05.2014, а позивач оплатити їх 06.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 886/2014-БВ; ДД-120214/55, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №886/2014-БВ; ДД-120214/55 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 07.05.2014, а позивач оплатити їх 07.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 887/2014-БВ; ДД-120214/56, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №887/2014-БВ; ДД-120214/56 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 07.05.2014, а позивач оплатити їх 07.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 888/2014-БВ; ДД-120214/57, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280) в кількості 100 000 шт., за ціною 106 577 000, 00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів №888/2014-БВ; ДД-120214/57 від 12.02.2014, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 07.05.2014, а позивач оплатити їх 07.05.2014;

- договір купівлі-продажу цінних паперів № 889/2014-БВ; ДД-120214/58, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери (ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA4000173280) в кількості 50 000 шт., за ціною 53 288 500,00 грн., а позивач зобов'язався оплатити зазначені цінні папери шляхом забезпечення наявності грошових коштів у визначеній сумі на відповідному рахунку, відкритому у Розрахунковому Центрі для здійснення розрахунків, 18.02.2014. 18.02.2014 відповідач-2 від імені та за рахунок позивача, як покупець уклав з відповідачем-1, як продавцем додатковий договір №1 до договору купівлі-продажу цінних паперів № 889/2014-БВ; ДД-120214/58, відповідно до якого, відповідач-1 зобов'язався передати у власність позивача цінні папери визначені договором 07.05.2014, а позивач оплатити їх 07.05.2014.

Загалом, на підставі зазначених договорів та додаткових угод до них, відповідач-1 зобов'язаний передати у власність позивача ОВДП в кількості 2 000 000, 00 шт. за ціною 2066626500, 00 (два мільярди шістьдесят шість мільйонів шістсот двадцять шість тисяч п'ятсот) грн.

13.02.2014 відповідачем-3 на підставі ст. 33 Закону України "Про акціонерні товариства" та п. 35 Статуту ПАТ "Аграрний фонд" видано наказ «Про операцію РЕПО з облігаціями внутрішньої державної позики» № 72, відповідно до якого позивачу наказано здійснити продаж відповідачу-1 ОВДП на суму 2 000 000 000,00 грн. зі зворотнім викупом (операція РЕПО).

За твердженням позивача, на момент укладання договорів купівлі - продажу цінних паперів зазначених вище, відповідач - 1 був фінансово нестабільним та фактично не мав можливості виконати взяті на себе зобов'язання перед позивачем щодо повернення ОВДП, а також мав намір укласти договори з НБУ, які виключали можливість виконання відповідачем-1 належним чином своїх зобов'язань по вищевказаним договорам щодо повернення ОВДП позивачеві у зазначений строк 18.02.2014 року, зокрема, інформацію про що відповідач - 1 навмисно замовчав. Вказані дії відповідача-1 свідчать про введення позивача в оману відповідачем-1 щодо дійсних обставин, що мають істотне значення, зокрема, можливості виконання відповідачем-1 такої істотної умови як повернення ОВДП позивачеві. Позивач також вважає, що відповідача-2 не належним чином виконав свої зобов'язання передбачені п. 6.1.2 договору на брокерське обслуговування № 3132/2013-Бо, а саме щодо попередження позивача про ризики укладення оскаржуваних договорів з відповідачем-1, а також ризики укладення договору РЕПО не у формі єдиного документа, а також не вказав на способи забезпечення виконання зобов'язань відповідачем-1 щодо зворотного продажу (повернення) ОВДП позивачеві.

Відповідно до Постанови №1 від 12.02.2014 Наглядової ради відповідача-1, «Про укладення угод «прямого» РЕПО з НБУ» прийнято рішення вчинити правочин, що перевищує 10 % вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності та укласти угоди «прямого» РЕПО, шляхом продажу із портфеля відповідача - 1 ОВДП (міжнародні ідентифікаційні номери UA 4000173298 та UA 4000173280) в загальній кількості 2 000 000, 00 штук номінальною вартістю 2 000 000 000,00 (два мільярди) гривень, строками зворотного викупу 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014.

На виконання постанови № 1 від 12.02.2014 Наглядової ради відповідача - 1 12.02.2014, між відповідачем - 1, як продавцем за умовами договору, та відповідачем - 4, як покупцем за умовами договору, були укладені відповідні договори, а саме: договір прямого репо № 38-2/27 з державними облігаціями України (системний номер 10004902000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/28 з державними облігаціями України (системний номер 10004903000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/29 з державними облігаціями України (системний номер 10004904000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/30 з державними облігаціями України (системний номер 10004905000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/31 з державними облігаціями України (системний номер 10004906000 в САП НБУ) та договір прямого репо № 38-2/32 з державними облігаціями України (системний номер 10004902000 в САП НБУ).

За умовами зазначених договорів прямого репо відповідач - 1 зобов'язався продати 12.02.2014, а відповідач - 4 купити державні облігації України визначені договорами, а також відповідач - 1 зобов'язався купити 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014, а відповідач - 4 продати державні облігації України визначені договорами (п.п. 1.1., 1.2 договорів прямого репо).

Пунктами 2.4. зазначених договорів прямого репо сторони (відповідач - 1 та відповідач - 4) погодили, що відповідач - 1 такими договорами уповноважує відповідача - 4 на вчинення правочинів щодо продажу державних облігацій України, **не викуплених продавцем у передбаченій договорами строк, третім особам за справедливою вартістю або переведення їх у власність покупця за справедливою вартістю.**

Як вбачається із матеріалів справи, відповідач - 4 свої зобов'язання перед відповідачем -1 стосовно купівлі 12.02.2014 ОВДП виконав в повному обсязі, грошові кошти обумовлені договорами прямого

репо відповідачу - 1 перерахував, що підтверджується випискою по особовому рахунку № 13116735000101 за 12.02.2014 (арк. 131-141, 2 том).

В той же час, матеріали справи доказів виконання відповідачем - 1 своїх зобов'язання щодо купівлі у відповідача - 4 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014 державних облігацій України визначених договорами прямого репо не містять.

Судом досліджено обставини щодо досягнення між відповідачем - 1 та відповідачем - 4 домовленості щодо укладання договорів прямого репо, та встановлено що з пропозицією щодо укладання таких договорів до відповідача - 4 звернувся відповідач - 1 в порядку передбаченому чинним законодавством 12.02.2014, час отримання відповідачем - 4 першого електронного повідомлення з пропозицією 19 год. 40 хв., час отримання останнього електронного повідомлення - 23 год. 05 хв. Згода відповідача - 4 на укладення договорів прямого репо на запропонованих відповідачем - 1 умовах надана була 12.02.2014.

На думку позивача, відповідач-1 уклавши з відповідачем - 4 угоди стосовно отриманих за договорами укладеними між позивачем та відповідачем - 1 ОВДП, не міг виконати свої зобов'язання перед позивачем за договорами зворотнього викупу, а саме щодо зворотного продажу ОВДП відповідачем - 1 позивачу 18.02.2014, оскільки ці ОВДП були відчужені та перебували у власності відповідача - 4, а також відповідач-1 чітко знав про свою неможливість викупити дані ОВДП у відповідача-1 для повернення їх позивачеві.

Постановою Правління відповідача - 4 «Про віднесення Публічного акціонерного товариства «БРОКБІЗНЕСБАНК» до категорії неплатоспроможних» від 28.02.2014 №107, та рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб № 9, у відповідача-1 була запроваджена тимчасова адміністрація та призначена уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Із постанови № 107 від 28.02.2014 вбачається, зокрема, що із кінця січня 2014 року до Національного банку України звернулося 32 фізичні особи (у тому числі телефонною лінією «довіри») та 23 юридичні особи стосовно неповернення коштів/не проведення платежів на суму близько 49 000 000, 00 грн. та що відповідач - 1 не виконав вимог рішення Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 12.02.2014 № 65/БТ «Про зупинення здійснення окремих видів здійснюваних Публічним акціонерним товариством «БРОКБІЗНЕСБАНК» операцій.

В строк обумовлений договорами, укладеними 12.02.2014 між відповідачем - 1, як продавцем, та відповідачем - 2, який діяв від імені та за рахунок позивача, як покупцем, відповідач - 1 свої зобов'язання щодо зворотньої передачі позивачу ОВДП не виконав, передачу цінних паперів не забезпечив.

Доказів виконання відповідачем - 1 його зобов'язань за договорами укладеними 12.02.2014 між відповідачем - 1, як продавцем, та відповідачем - 2, який діяв від імені та за рахунок позивача, як покупцем, відповідач - 1 щодо передачі позивачу ОВДП, обумовлених договорами матеріали справи не містять.

При цьому, із матеріалів справи вбачається, що в період з 05.05.2014 по 13.05.2014 позивачем було перераховано на розрахунковий рахунок відповідача - 1, відкритий у Розрахунковому центрі, грошові кошти на викуп цінних паперів за операцією репо в загальному розмірі 2 066 086 500, 00 грн., що підтверджується матеріалами справи (аркуші 280-300 4 тому). Відповідні платіжні доручення були повернуті без виконання, в зв'язку із введенням тимчасової адміністрації та віднесення АТ «Брокбізнесбанк» (відповідача - 1) до категорії неплатоспроможних.

Оцінюючи подані сторонами докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому засіданні всіх обставин справи в їх сукупності, та враховуючи, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, суд вважає, що позовні вимоги підлягають частковому задоволенню з наступних підстав.

1. Вимоги позивача щодо визнання недійсними договорів купівлі - продажу цінних паперів, укладених між позивачем та відповідачем - 1: № 848/2014-БВ;ДД-120214/17 від 12.02.2014; № 849/2014-БВ;ДД-120214/18 від 12.02.2014; № 850/2014-БВ;ДД-120214/19 від 12.02.2014; № 851/2014-БВ;ДД-120214/20 від 12.02.2014; № 852/2014-БВ;ДД-120214/21 від 12.02.2014; № 853/2014-БВ;ДД-120214/22 від 12.02.2014; № 854/2014-БВ;ДД-120214/23 від 12.02.2014; № 855/2014-БВ;ДД-120214/24 від 12.02.2014; № 856/2014-БВ;ДД-120214/25 від 12.02.2014; № 857/2014-БВ;ДД-120214/26 від 12.02.2014; № 868/2014-БВ;ДД-120214/37 від 12.02.2014; № 869/2014-БВ;ДД-120214/38 від 12.02.2014; № 870/2014-БВ;ДД-120214/39 від 12.02.2014; № 871/2014-БВ;ДД-120214/40 від 12.02.2014; № 872/2014-БВ;ДД-120214/41 від 12.02.2014; № 873/2014-БВ;ДД-120214/42 від 12.02.2014; № 874/2014-БВ;ДД-120214/43 від 12.02.2014; № 875/2014-БВ;ДД-120214/44 від 12.02.2014; № 876/2014-БВ;ДД-120214/45 від 12.02.2014; № 877/2014-БВ;ДД-120214/46 від 12.02.2014; № 878/2014-БВ;ДД-120214/47 від 12.02.2014; № 858/2014-БВ;ДД-120214/27 від 12.02.2014; № 859/2014-БВ;ДД-120214/28 від 12.02.2014; № 860/2014-БВ;ДД-120214/29 від 12.02.2014; № 861/2014-БВ;ДД-120214/30 від 12.02.2014; № 862/2014-БВ;ДД-120214/31 від 12.02.2014; № 863/2014-БВ;ДД-120214/32 від 12.02.2014; № 864/2014-БВ;ДД-120214/33 від 12.02.2014; № 865/2014-БВ;ДД-120214/34 від 12.02.2014; № 866/2014-БВ;ДД-120214/35 від 12.02.2014; № 867/2014-БВ;ДД-120214/36 від 12.02.2014; № 879/2014-БВ;ДД-120214/48 від 12.02.2014; № 880/2014-БВ;ДД-120214/49 від 12.02.2014; № 881/2014-БВ;ДД-120214/50 від 12.02.2014; № 882/2014-БВ;ДД-120214/51 від 12.02.2014; № 883/2014-БВ;ДД-120214/52 від 12.02.2014; № 884/2014-БВ;ДД-120214/53 від 12.02.2014; № 885/2014-БВ;ДД-120214/54 від 12.02.2014; № 886/2014-БВ;ДД-120214/55 від 12.02.2014 року; № 887/2014-БВ;ДД-120214/56 від 12.02.2014; № 888/2014-БВ;ДД-120214/57 від 12.02.2014; № 889/2014-БВ;ДД-120214/58 від 12.02.2014 судом задовольняються на підставах нижчевикладених.

Як встановлено судом, договори про визнання яких недійсними просить позивач, уклалися відповідачем - 2 від імені та за рахунок позивача, як продавцем, з відповідачем-1 як покупцем, на підставі договору на брокерське обслуговування №3132/2013-БО від 29.10.2013.

Із наявних в матеріалах справи копій разових замовлень на купівлю/продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів від 12.02.2014 (аркуші 102 - 121 том 1) вбачається що позивач надав відповідачу - 2 доручення здійснити продаж цінних паперів ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173298 загальною кількістю 950 000 штук за умови зворотного викупу (операція РЕПО) 08.05.2014, 12.05.2014 і 13.05.2014 та ОВДП код (міжнародний ідентифікаційний код) цінного паперу UA 4000173280 загальною кількістю 1 050 000 штук за умови зворотного викупу (операція РЕПО) 18.02.2014.

У відповідності до п. 14.1.167 ст. 14 Податкового кодексу України, операція РЕПО - це операція купівлі (продажу) цінних паперів **із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк** за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі **єдиного договору РЕПО**.

Як визначено у розділі "Глосарій" Методичних вказівок з інспектування банків "Система оцінки ризиків", схвалених постановою Правління Національного банку України від 15 березня 2004 р. N 104, репо - скорочення від англійського терміна "repurchase agreement" - угода про продаж із подальшим викупом. На практиці вид банківської операції, за яким об'єкт (як правило, цінні папери) передається контрагенту в обмін на інший об'єкт (як правило, грошові кошти), а через визначений проміжок часу проводиться **обов'язковий зворотний обмін**. Таким чином сторона, яка передає об'єкт, отримує від нього вторинну ліквідність і не втрачає права власності над об'єктом. З іншого боку, сторона, яка отримує об'єкт у тимчасове користування, набуває права отримувати доходи за об'єктом плюс заробляє на різниці між ціною первісного та зворотного обміну.

Згідно розділу 2 Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами, затверджених Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.12.2006 № 1449 операція РЕПО - це операція купівлі (продажу) цінних паперів **із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк** за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі **єдиного договору РЕПО**.

Розділом 13 Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами встановлені вимоги до договору РЕПО. Зокрема, договір РЕПО повинен містити: а) ціну цінних паперів за першою та другою частинами операції РЕПО; б) строк та умови оплати цінних паперів, які є об'єктом цивільних прав за договором, за першою та другою частинами операції РЕПО; в) строк та умови здійснення переходу прав власності на цінні папери за першою та другою частинами операції РЕПО, а також сторону, відповідальну за внесення змін до системи реєстру власників іменних цінних паперів, - у разі укладання договору щодо іменних цінних паперів, що існують у документарній формі; г) порядок розірвання договору внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору, у тому числі порядок інформування сторін про розірвання договору; г) **порядок зарахування зустрічних вимог при односторонній відмові від другої частини операції внаслідок невиконання або неналежного виконання іншою стороною умов договору РЕПО.**

Обов'язки та обмеження торговців при здійсненні ними професійної діяльності встановлені розділом 14 зазначених правил. Так, при виконанні операцій з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами торговці зобов'язані, окрім іншого, діяти в інтересах клієнта, враховуючи умови, зазначені в укладеному з ним договорі, вимоги законодавства щодо цінних паперів, кон'юнктуру фондового ринку, умови здійснення розрахунково-клірингових операцій, надання депозитарних послуг, **ризик вибору контрагентів та інші фактори ризику; вживати всіх відповідних заходів з метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів та/або разових замовлень; попереджати клієнта про ризики конкретного правочину з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами, якщо ця умова передбачена договором;** надавати клієнту звіти про виконання договору доручення, договору комісії, разових замовлень до договору на брокерське обслуговування та звіт щодо діяльності з управління цінними паперами згідно з вимогами цих Правил, а також копії будь-якого з документів, передбачених пунктом 6 розділу XV цих Правил, які стосуються укладання та виконання торговцем договорів в інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом; тощо.

Отже, з аналізу наведених нормативних актів, суд приходять до висновку, що договір РЕПО має укладатися у формі єдиного документу та операція РЕПО має містити дві операції (продажу цінних паперів та їх обов'язкового зворотного викупу продавцем за заздалегідь обумовленою ціною). Як правило, форма єдиного документу, має гарантувати виконання другої частини зобов'язання, а також відповідно до якого сторонами має бути обумовлено **порядок зарахування зустрічних вимог при односторонній відмові від другої частини операції внаслідок невиконання або неналежного виконання іншою стороною умов договору РЕПО,** про що вказано у Рішенні ДКЦПФР від 12.12.2006 № 1449. Отже, обов'язковою істотною умовою договору РЕПО є порядок зворотного продажу (купівлі) цінних паперів та гарантії повернення їх у власність первісного продавця (при цьому, в деяких випадках продавець не втрачає право власності на цінні папери до виконання певних умов, про що вказано у п. в) вказаного рішення ДКЦПФР).

Судом встановлено, що відповідач - 2 12.02.2014 на виконання разових замовлень позивача уклав від його імені та за його рахунок з відповідачем - 1 договори купівлі - продажу цінних паперів (про визнання яких недійсними просить позивач), які передбачали передачу у власність відповідача - 1 цінних паперів - ОВДП позивачем і оплату відповідачем -1 цінних паперів на умовах поставки проти платежу та передачу відповідачем - 1 у власність позивача цінних паперів - ОВДП і оплату позивачем відповідачу - 1 переданих цінних паперів на умовах поставки проти платежу у дати визначені сторонами в цих договорах. Такі договори купівлі - продажу цінних паперів передбачали зворотній викуп - продаж (купівлю) обумовлених ОВДП через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, проте не були здійснені (укладені) на умовах єдиного договору.

Разом з тим, 12.02.2014 року між позивачем (від імені та за рахунок якого діяв відповідачем-2), як продавцем за умовами договорів, та відповідачем-1, як покупцем за умовами договорів, були укладено ряд договорів купівлі-продажу, відповідно до яких позивач передав у власність відповідача-1 обумовлені ОВДП, а відповідач-1 зобов'язався сплатити за них встановлену договором ціну. В той же день, між відповідачем-1, як продавцем за умовами договору, та позивачем (від імені і за рахунок якого діяв відповідач-2) було укладено ряд договорів купівлі-продажу, які передбачали передачу відповідачем-1 у майбутньому у власність позивача в обумовлені строки (з 18.02.2014 по 13.05.2014 року) ОВДП, раніше проданих позивачем, а позивач зобов'язувався

сплатити за вказані цінні папери обумовлену договорами ціну. При цьому, відповідач-1 у тексті вказаних договорів, а саме, **п. 1.2 гарантував, що цінні папери, що є предметом договорів, не обтяжені іншими правами третіх осіб.**

Сторонами у справі на вимогу суду було надано пояснення щодо додержання сторонами при укладенні оскаржуваних договорів форми єдиного договору, про що містяться вимоги в підзаконних нормативних актах. Як слідує з письмових пояснень позивача у справі, він вважає, що укладення 42 різних договорів в один і той же день, не свідчить про не дотримання форми єдиного договору, оскільки, за його переконанням, укладені оскаржувані правочини вчинені у письмовій формі, що повністю відповідає ст.ст. 207, 208 ЦК України, а фіксування змісту правочину в кількох документах не заборонено нормами закону. Отже, позивач оцінює ряд договорів у кількості 42 штук як єдиний правочин (єдиний договір РЕПО), який зафіксований у ряді документів.

Суд погоджується з таким тлумаченням позивача, і також оцінює ряд договорів (42 штуки), укладені між позивачем (від імені якого діяв відповідач-2) та відповідачем-1 12.02.2014 року як єдиний договір РЕПО. Суд також зазначає, що не додержання сторонами форми правочину (а саме не додержання встановленої підзаконними актами форми єдиного договору), не тягне за собою недійсність даних договорів з підстав ст. 216 ЦК України. Крім того, суд, застосовуючи за аналогією закону норми ст. 218 ЦК України, встановлює, що недодержання сторонами форми правочину у вигляді єдиного документу (вимоги підзаконних актів), не тягне за собою недійсність оскаржуваних договорів.

Разом з тим, суд оцінює ряд договорів (42 договори купівлі-продажу від 12.02.2014 року) як єдиний договір РЕПО, а отже ціна такого договору визначається виходячи з сукупності ціни всіх 42 договорів, а положення всіх 42 договорів оцінюються у системному зв'язку положень першої частини договорів (де позивач виступав продавцем) з положеннями другої частини договорів (де позивач виступав покупцем) цінних паперів (ОВДП).

Згідно ст. 181 ГК України господарський договір за загальним правилом викладається у формі єдиного документа, підписаного сторонами та скріпленого печатками. Допускається укладення господарських договорів у спрощений спосіб, тобто шляхом обміну листами, факсограмами, телеграмами, телефонограмами тощо, а також шляхом підтвердження прийняття до виконання замовлень, якщо законом не встановлено спеціальні вимоги до форми та порядку укладення даного виду договорів.

У відповідності до ч. ч. 4 і 7 ст. 179 ГК України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі вільного волевиявлення, коли сторони мають право погоджувати на свій розсуд будь-які умови договору, що не суперечать законодавству, а господарські договори укладаються за правилами, встановленими ЦК України з урахуванням особливостей, передбачених ГК України, іншими нормативно-правовими актами щодо окремих видів договорів.

Відповідно до ч. 2 ст. 202 ЦК України договір визначається як дво- чи багатосторонній правочин.

У відповідності до ч. 1 ст. 204 ЦК України правочин є правомірним, якщо його недійсність прямо не встановлена законом або якщо він не визнаний судом недійсним.

З урахуванням викладеного, приймаючи до уваги законодавче визначення операції РЕПО, відсутність визначених законом підстав нікчемності укладених договорів, укладення цих договорів в один день, визначення цими договорами у їх сукупності порядку купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням по суті зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, а також відсутності категоричної правової норми про укладення господарського договору у формі єдиного документу, суд дійшов висновку про те, що укладені договори купівлі-продажу цінних паперів стосовно ОВДП в кількості 2 000 000 шт., за якими ці цінні папери були відчужені позивачем на користь відповідача-1, та укладені договори купівлі-продажу цінних паперів стосовно ОВДП в кількості 2 000 000 шт., за якими ці цінні папери у визначений строк повинні бути відчужені відповідачем-1 на користь позивача за обумовленою ціною, фактично являють собою операцію РЕПО у формі єдиного договору.

За таких обставин, повернення (зворотній продаж) відповідачем-1 позивачеві (від імені якого діяв відповідач-2) є істотною умовою вказаного договору РЕПО (укладеного шляхом підписання 42 оскаржуваних договорів), а отже не гарантування відповідачем-1 свого права власності на цінні папери та не обтяження цих цінних паперів правами третіх осіб на момент укладення цього оскаржуваного договору, є істотною обставиною, що вплинуло на волевиявлення позивача укласти вказаний договір РЕПО (укладений у формі єдиного документа шляхом підписання 42 оскаржуваних договорів).

Договори купівлі - продажу цінних паперів укладені відповідачем - 2 з відповідачем - 1 від імені та за рахунок позивача, про визнання недійсними яких просить позивач, за своєю правовою природою є договорами купівлі - продажу, а відтак між їх сторонами виникли правовідносини, які підпадають під правове регулювання глави 54 Цивільного кодексу України.

Згідно ст. 655 ЦК України за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму. Відповідно до приписів ч. 4 ст. 656 ЦК України до договору купівлі-продажу на біржах, конкурсах, аукціонах (публічних торгах), договору купівлі-продажу валютних цінностей і цінних паперів застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено законом про ці види договорів купівлі-продажу або не впливає з їхньої суті.

У відповідності до ч. 1 ст. 526 ЦК України зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Згідно ст. 193 ГК України суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору. **Кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу.**

Разом з тим, із матеріалів справи встановлено, що 12.02.2014, тобто в день укладення між відповідачем-2, від імені та за рахунок позивача та відповідачем-1 договорів купівлі-продажу цінних паперів (стосовно ОВДП в кількості 2 000 000 шт., за якими ці цінні папери були відчужені позивачем на користь відповідача-1 та за якими ці цінні папери у визначений строк повинні бути відчужені відповідачем-1 на користь позивача за обумовленою ціною) між відповідачем-4 та відповідачем-1 за ініціативою відповідача - 1 (з метою оперативного управління поточною ліквідністю відповідача - 1) були укладені договори прямого репо стосовно тих самих ОВДП зі строками зворотного викупу 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014, на підставі яких ОВДП були відчужені відповідачем-1 на користь відповідача-4. При цьому, за договорами купівлі - продажу цінних паперів, також, укладених 12.02.2014 відповідач - 1 взяв на себе зобов'язання перед позивачем щодо продажу останньому ОВДП, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280 - 18.02.2014.

Відповідно до п. 1.1. глави 1 розділу 3 Постанови Правління Національного банку України від 30.04.2009 № 259 «Про затвердження Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України» Національний банк може проводити з банками операції прямого РЕПО з державними облігаціями України згідно з цим положенням й укладеними договорами на визначену суму та строк. Згідно п. 1.6. глави 1 розділу 3 зазначеної постанови Національний банк та банк укладають відповідний договір у разі досягнення згоди на проведення операції РЕПО. Така домовленість може бути досягнута, як вбачається із п. 2.1. такої постанови, шляхом проведення тендера заявок банків щодо участі в операціях прямого РЕПО або шляхом безпосередньої домовленості з банком.

Судом досліджено, що 12.02.2014 відповідач - 1 вже мав недостатній рівень ліквідності та мав невиконані ним зобов'язання перед юридичними та фізичними особами на суму близько 49 000 000, 00 грн.

За таких фактичних обставин, суд дійшов висновку про достовірну обізнаність відповідача-1 станом на 12.02.2014 про неможливість виконання ним своїх зобов'язань за укладеними з позивачем договорами купівлі-продажу цінних паперів в частині відчуження ОВДП (міжнародні ідентифікаційні номери UA 4000173298 та UA 4000173280) в загальній кількості 2 000 000 шт. номінальною вартістю 2 000 000 000,00 грн. на користь позивача.

З урахуванням відсутності доказів на підтвердження обізнаності позивача та відповідача-2 про неможливість виконання відповідачем-1 своїх зобов'язань за укладеними з позивачем договорами купівлі-продажу цінних паперів в частині відчуження ОВДП (міжнародні ідентифікаційні номери UA4000173298 та UA4000173280) в загальній кількості 2 000 000 шт. номінальною вартістю 2 000 000 000,00 грн. на користь позивача, суд дійшов висновку про умисне замовчування відповідачем-1 зазначених істотних обставин під час укладення 12.02.2014 з позивачем в особі відповідача-2 договорів купівлі-продажу цінних паперів.

При цьому, суд не погоджується з доводами відповідача - 1, що на момент укладання оскаржуваних договорів із позивачем відповідач - 1 ще не уклав договору РЕПО із відповідачем - 4, і відповідно він жодних обставин не замовчував, оскільки такі обставини не існували і відповідно банк не міг їх замовчувати. Оскаржувані договори та договори прямого репо були укладені відповідачем - 1 в один день - 12.02.2014, що спростовує відповідні доводи відповідача - 1, а пропозиція відповідача-1 відповідачеві-4 про укладення договорів прямого РЕПО була вчинена відповідачем-1 ще навіть до набуття у власність ОВДП за оскаржуваними договорами, про що в матеріалах справи є відповідні докази.

Відповідно до положень ст. 230 ЦК України якщо одна із сторін правочину навмисно ввела другу сторону в оману щодо обставин, які мають істотне значення (частина перша статті 229 ЦК України), такий правочин визнається судом недійсним. Обман має місце, якщо сторона заперечує наявність обставин, які можуть перешкодити вчиненню правочину, або якщо вона замовчує їх існування.

Згідно ч. 1 ст. 229 ЦК України істотне значення має помилка щодо природи правочину, **прав і обов'язків сторін**, таких властивостей і якостей речі, які значно знижують її цінність або можливість використання за цільовим призначенням.

Стаття 215 ЦК України підставами недійсності правочину визначає наступні підстави: 1) зміст правочину суперечить ЦК України, іншим актам цивільного законодавства, та моральним засадам суспільства; 2) відсутність у особи, яка вчиняє правочин, необхідного обсягу цивільної дієздатності; 3) відсутність вільного волевиявлення учасника правочину, яке б відповідало його внутрішній волі; 4) укладання правочину не спрямованого на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним та 5) суперечливість правочину, вчиненого батька (усиновлювачами), правам та інтересам їхніх малолітніх, неповнолітніх чи непрацездатних дітей.

Відповідно до ч. 3 ст. 215 ЦК України, якщо недійсність правочину прямо не встановлена законом, але одна із сторін або інша заінтересована особа заперечує його дійсність на підставах, встановлених законом, такий правочин може бути визнаний судом недійсним (оспорюваний правочин).

У відповідності до п. 3.10 Постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними» від 29.05.2013 року № 11, у вирішенні спорів про визнання правочинів недійсними на підставі ст.ст. 230-233 ЦК України, господарські суди повинні мати на увазі, що відповідні вимоги можуть бути задоволені за умови доведеності позивачем фактів обману, насильства, погрози, зловмисної домовленості представника однієї сторони з другою стороною, тяжких обставин і наявності їх безпосереднього зв'язку з волевиявленням другої сторони щодо вчинення правочину. Під обманом слід розуміти умисне введення в оману представника підприємства, установи, організації або фізичної особи, що вчинила правочин, шляхом повідомлення відомостей, які не відповідають дійсності, або замовчування обставин, що мали істотне значення для правочину.

Правочин, вчинений під впливом обману, належить до правочинів з вадами волі, оскільки у сторони, яка діяла під впливом обману, внутрішня воля сформувалася невірно під впливом хибних відомостей про обставини правочину, спричинених діями інших осіб.

Як вбачається із наявних в матеріалах справи належних та допустимих доказів, як оспорювані договори, так і договори прямого РЕПО укладені між відповідачем-1 та відповідачем - 4, були укладені Головою правління відповідача-1, в силу чого йому як представнику органу управління відповідача-1 було достовірно відомо про те, що відповідач-1 не зможе виконати свої обов'язки за оспорюваними договорами перед позивачем, у визначений оспорюваними договорами строк, з огляду на намір відповідача - 1 укласти договори прямого репо з відповідачем - 4 та фінансове становище відповідача - 1, про що в момент укладання оспорюваних договорів відповідач - 1 замовчав та не повідомив вказані обставини позивачу, відповідачу - 2.

Оспорювані договори були вчинені позивачем під впливом обману з боку відповідача-1, поза волею позивача, оскільки при укладанні оспорюваних договорів позивач розраховував на те, що відповідач-1 свої зобов'язання щодо повернення (зворотного продажу) цінних паперів виконає належним чином та був повідомлений відповідачем-1 про те, що ці цінні папери перебувають у власності відповідача-1 та не обтяжені правами третіх осіб, хоча на момент укладення договорів відповідач-1 достовірно знав і вчинив дії щодо обтяження цінних паперів, що є предметом оскаржуваного договору, правами третіх осіб (в даному випадку відповідача-4).

Вказані обставини, також свідчать про те, що відповідач-1, укладаючи оскаржувані договори, в момент їх вчинення вже не мав реального наміру на їх виконання в частині зворотного продажу цінних паперів позивачеві у справі, а отже його дії не були спрямовані на реальне настання правових наслідків в частині зворотного продажу ОВДП позивачеві, що свідчить про дефект оскаржуваних правочинів, встановлений ч. 5 ст. 203 ЦК України, що також є додатковою підставою для визнання оскаржуваних договорів недійсними відповідно до ч. 1 ст. 215 ЦК України.

З урахуванням викладеного, суд дійшов висновку про необхідність визнання укладених 12.02.2014 між відповідачем - 2, від імені та за рахунок позивача та відповідачем - 1 оспорюваних договорів купівлі-продажу цінних паперів недійсними. Позовні вимоги в цій частині визнаються судом доведеними, обґрунтованими та такими, що підлягають задоволенню.

2. Щодо вимог позивача про розірвання договору на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО від 29.10.2013 року, укладеному між позивачем та відповідачем-2 через істотне порушення умов такого договору з боку відповідача-2, а саме пункту 6.1.1 та 6.1.2, то суд приходять до висновку, що дані вимоги задоволенню не підлягають, виходячи з наведеного.

Договір на брокерське обслуговування №3132/2013-БО від 29.10.2013, укладений між позивачем та відповідачем-2 за своєю правовою природою є договором доручення, а відтак між його сторонами виникли правовідносини, які підпадають під правове регулювання глави 68 Цивільного кодексу України.

Відповідно до ч. 1 ст. 1000 ЦК України за договором доручення одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії. Правочин, вчинений повіреним, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки довірителя.

За приписами ст. 1003 ЦК України у договорі доручення або у виданій на підставі договору довіреності мають бути чітко визначені юридичні дії, які належить вчинити повіреному. Дії, які належить вчинити повіреному, мають бути правомірними, конкретними та здійсненними.

Статтею 1004 ЦК України встановлено, що повірений зобов'язаний вчиняти дії відповідно до змісту даного йому доручення. Повірений може відступити від змісту доручення, якщо цього вимагають інтереси довірителя і повірений не міг попередньо запитати довірителя або не одержав у розумний строк відповіді на свій запит. У цьому разі повірений повинен повідомити довірителя про допущені відступи від змісту доручення як тільки це стане можливим.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 611 ЦК України, у разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом, зокрема,) припинення зобов'язання внаслідок односторонньої відмови від зобов'язання, якщо це встановлено договором або законом, або розірвання договору.

Відповідно до ч. 2 ст. 651 ЦК України, договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках,

встановлених договором або законом.

Позивач посилається на те, що відповідачем-2 в порушення умов п. 6.1.2 договору на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО, не повідомив позивача про ризики укладення оскаржуваного договору РЕПО (шляхом укладення 42 договорів купівлі-продажу), зокрема, щодо фінансової нестабільності відповідача-1.

Суд зазначає, що договором на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО, дійсно було встановлено обов'язок відповідача-2 попереджувати позивача про ризик конкретної угоди з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами, який кореспондується з правом позивача вимагати належного виконання таких обов'язків (п. 6.4 договору).

Однак, суд приходить до висновку, що позивач надав відповідачеві-2 замовлення, який той зобов'язаний був виконувати (при цьому, п. 3.3.14 (види замовлень) не встановлює такого виду замовлення як замовлення на укладення договору РЕПО), а отже відповідач-2 діяв відповідно до замовлень позивача на продаж ЦП та на купівлю ЦП.

Крім того, п. 2.2. договору на брокерське обслуговування № 3132/2013-БО передбачено, що надання інформаційних та консультаційних послуг щодо фінансових інструментів тощо має підтверджуватися укладенням сторонами у письмовій формі акту наданих послуг. Проте сторонами договору такий акт до матеріалів справи не наданий, а отже суд не може стверджувати, що за спірним правочином відповідачем-2 мали надаватись позивачеві консультації та інформація.

Щодо виконання зобов'язань відповідача про попередження про ризики конкретної угоди, в даному випадку, укладення договору РЕПО, то суд зазначає, що форма такого попередження умовами договору не погоджена, а отже суд не може достовірно встановити не належне виконання такого обов'язку відповідачем-2, а отже і не може дійти висновку про істотність порушення умов договору відповідачем-2, що є підставою розірвання договору відповідно до вимог ст. 651 ЦК України.

Судом встановлено, що при укладанні договору на брокерське обслуговування його сторони (позивач та відповідач - 2) погодили, зокрема, що відповідач - 2 відповідно до замовлень позивача зобов'язується вчинити одну або декілька угод з купівлі, продажу або міни цінних паперів. При цьому, відповідач - 2 зобов'язався діяти в інтересах позивача (клієнта), попереджати позивача про ризики конкретної угоди з цінними паперами та по виконанні замовлення надати звіт у довільній формі факсом, засобами електронного зв'язку обумовленими сторонами.

Пунктом 1.5. договору на брокерське обслуговування «замовлення» визначено як розпорядження позивача (клієнта) відповідачу - 2 (торгівцю) на встановлених клієнтом умовах надати послугу із здійснення однієї або декількох операцій чи договорів на виконання з продажу, купівлі або міни цінних паперів на узгоджених сторонами умовах, в якому також можуть бути обумовлені суттєві умови зазначених договорів на виконання.

Враховуючи, що відповідачем - 2 були виконані разові замовлення позивача та укладено договори купівлі продажу цінних паперів, які за своїм змістом були договорами про здійснення операції РЕПО між позивачем та відповідачем -1, суд дійшов висновку, що відповідачем - 2 його зобов'язання за договором на брокерське обслуговування перед позивачем, при укладанні договорів купівлі - продажу цінних паперів (про визнання яких недійсними просить позивач) порушені не були.

У відповідності до ч. ч. 1 і 2 ст. 188 ГК України зміна та розірвання господарських договорів в односторонньому порядку не допускаються, якщо інше не передбачено законом або договором. Сторона договору, яка вважає за необхідне змінити або розірвати договір, повинна надіслати пропозиції про це другій стороні за договором.

Згідно ч. 4 ст. 188 ГК України у разі якщо сторони не досягли згоди щодо зміни (розірвання) договору або у разі недержання відповіді у встановлений строк з урахуванням часу поштового обігу, заінтересована сторона має право передати спір на вирішення суду.

Таким чином, враховуючи відсутність доказів про звернення позивача до відповідача -2 з пропозиціями про розірвання договору на брокерське обслуговування №3132/2013-БО від 29.10.2013,

належність виконання відповідачем-2 своїх зобов'язань за цим договором, суд приходять до висновку про відсутність підстав для задоволення заявлених позивачем вимог щодо розірвання договору на брокерське обслуговування №3132/2013-БО від 29.10.2013 в судовому порядку.

3. Вимоги позивача щодо визнання недійсним наказу відповідача - 3 «Про операцію РЕПО з облігаціями внутрішньої державної позики» від 13.02.2014 № 72 недійсним задоволенню не підлягають з огляду на наступне.

Як стверджує позивач у справі у позовній заяві та відповідачі, які в ході розгляду справи на вимогу суду надавали щодо оскаржуваного наказу № 72 від 13.02.2014 року свої пояснення щодо того, що оскаржуване рішення відповідача-3 у формі наказу № 72 було погодженням (затвердження) вчинення між сторонами оскаржуваного договору РЕПО (єдиного договору укладеного шляхом підписання 42 оскаржуваних договорів), що за переконанням суду, є помилкою щодо правової природи оскаржуваного рішення відповідача-3.

Як вже зазначалося судом вище, а саме щодо мотивування задоволення вимог позивача про визнання договорів недійсними, фактично укладення 42 договорів від 12.02.2014 року між позивачем (від імені та в інтересах якого діяв відповідач-2) та відповідачем-1, є укладення одного договору РЕПО цінних паперів у формі єдиного договору (укладеного шляхом підписання зазначених вище 42 договорів купівлі-продажу) на суму 2069194000, 00 грн. (отже ринкова вартість майна за договором перевищує 25% вартості активів позивача).

Відповідно до п. 3.5. Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 29 травня 2013 року № 11 «Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними», відповідно до пункту 22 частини другої статті 33 Закону України "Про акціонерні товариства" до виключної компетенції загальних зборів акціонерного товариства належить прийняття рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності товариства. Тому вчинення значного правочину виконавчим органом товариства за відсутності такого рішення є підставою для визнання його недійсним, якщо правочин не було схвалено в подальшому загальними зборами акціонерного товариства (стаття 241 ЦК України). Наступне схвалення правочину особою, яку представляють, створює, змінює і припиняє цивільні права та обов'язки з моменту вчинення цього правочину.

Разом з тим, відповідно до пункту "і" частини п'ятої статті 41 і статті 59 Закону України "Про господарські товариства" до компетенції загальних зборів учасників **товариства з обмеженою відповідальністю** віднесено **затвердження** договорів, укладених на суму, що перевищує вказану в статуті товариства. Цими нормами передбачено не укладення договорів, а їх затвердження, що стосується діяльності товариств з обмеженою відповідальністю, а не діяльності акціонерних товариств.

За таких обставин, для акціонерних товариств, яким є позивач у справі, передбачено саме прийняття рішення загальними зборами про вчинення значного правочину, яке має передувати укладенню такого правочину, а отже оскаржуваний наказ № 72 від 13.02.2014 року є рішенням відповідача-3 про схвалення оскаржуваних договорів від 12.02.2014 року, а не їх затвердженням, про що помилково стверджували сторони у справі.

Як вбачається із матеріалів справи, отримання позивачем доходу від операцій РЕПО із цінними паперами визначено фінансовим планом на 2014 рік, який затверджений відповідачем-3.

Відповідно до положень ч. 5 ст. 89 ГК України господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі, зобов'язане на кожний наступний рік складати і виконувати річний фінансовий план відповідно до ст. 75 ГК України.

Згідно ч. 2 ст. 75 ГК України основним плановим документом державного комерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів.

Як вбачається з положень п. 20 п. 35 статуту позивача, рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є предметом такого правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності позивача, приймається загальними зборами.

Згідно п. 36 статуту позивача, на період, коли єдиним засновником та акціонером позивача є держава, повноваження загальних зборів здійснюється відповідачем-3 без скликання загальних зборів, а **рішення** відповідача-3 з питань, що належать до компетенції загальних зборів, оформляються у формі наказу.

Таким чином, видання відповідачем-3 наказу «Про операцію РЕПО з облігаціями внутрішньої державної позики» від 13.02.2014 № 72, що по суті було схваленням правочину, укладеного 12.02.2014 року, було здійснено у межах компетенції, у визначеному чинним в Україні законодавством порядку, з метою забезпечення господарської діяльності позивача та виконання фінансового плану позивача на 2014 рік.

Враховуючи викладене вище, суд приходить до висновку про відсутність підстав для задоволення заявлених позивачем вимог щодо визнання недійсним наказу відповідача-3 «Про операцію РЕПО з облігаціями внутрішньої державної позики» від 13.02.2014 № 72 в судовому порядку.

4. Вимоги позивача щодо визнання права власності позивача на цінні папери, облігації внутрішньої державної позики, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298 в кількості 950 000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280 в кількості 1 050 000 штук не задовольняються судом у відповідності до нижче зазначеного.

Загальним наслідком визнання недійсним правочину, укладеного внаслідок обману, є двостороння реституція, яка здійснюється за правилами ст. 216 ЦК України, у відповідності до якої недійсний правочин не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю. У разі недійсності правочину кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій послугі, - відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування.

Таким чином, у разі визнання правочину недійсним способом захисту повинна бути вимога про повернення отриманого за правочином, а не визнання права власності.

Відповідно до ст. 16 Цивільного кодексу України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Аналогічні положення містяться у ч. 2 ст. 20 Господарського кодексу України.

Згідно із ст. 16 ЦК України, способами захисту цивільних прав та інтересів можуть бути: визнання права; визнання правочину недійсним; припинення дії, яка порушує право; відновлення становища, яке існувало до порушення; примусове виконання обов'язку в натурі; зміна правовідношення; припинення правовідношення; відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди; відшкодування моральної (немайнової) шкоди; визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб; суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом.

При виборі способу захисту цивільного права необхідно врахувати специфіку права та характер його порушення. Захист права судом відбувається з урахуванням установлених законом меж здійснення суб'єктивного права на захист і компетенції суду.

Вирішуючи спір про відновлення прав (охоронюваних законом інтересів) позивача, які були порушені внаслідок укладення договору, який просять визнати недійсним, суд має оцінити чи призведе обраний спосіб захисту до відновлення порушеного права.

Відповідно до п. 4.3 Постанови пленуму Вищого господарського суду України від 26 грудня 2011 року № 18, господарський суд, дійшовши висновку про те, що предмет позову не відповідає

встановленим законом або договором способам захисту прав, повинен відмовити в позові.

Отже, враховуючи вищевикладене, відповідні вимоги позивача щодо визнання за ним права власності задоволенню не підлягають.

5. Не підлягає задоволенню вимога позивача про стягнення з відповідача - 1 на користь позивача в якості відшкодування завданих збитків грошових коштів у сумі 2 069 194 000, 00 грн. з огляду на її недоведеність.

Відповідна вимога обґрунтована таким. Позивач просить суд стягнути з відповідача - 1 на його користь в якості відшкодування завданих збитків грошові кошти у сумі 2 069 194 000, 00 грн., оскільки відповідно до ст. 230 ЦК України, ця сума включається до подвійного розміру, втрат, які позивач повинен затратити, для відновлення свого порушеного права відповідачем - 1 та включає в себе: суму 2 066 626 500, 00 грн., за яку відповідач - 1 зобов'язаний був здійснити продаж позивачу облігацій внутрішньої державної позики та 2 567 500, 00 грн. упущеної вигоди.

Згідно з ч. 2 ст. 230 ЦК України сторона, яка застосувала обман, зобов'язана відшкодувати другій стороні збитки у подвійному розмірі та моральну шкоду, що завдані у зв'язку з вчиненням цього правочину.

Стаття 22 ЦК України встановлює, що особа, якій завдано збитки в результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. Збитками є: втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки) та доходи, які особа могла б реально одержати за звичних обставин, якби її право не було порушено (упущена вигода).

Для визначення підстав застосування такої міри відповідальності, як стягнення збитків (шкоди), необхідно довести наявність всіх елементів складу цивільного правопорушення: протиправної поведінки, розміру збитків, причинного зв'язку між протиправною поведінкою боржника і збитками, вину боржника.

Відповідно до ч. 2 ст. 34 ГПК України, обставини справи, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись іншими засобами доказування. Позивачем розмір завданих йому збитків не обґрунтований та недоведений, при цьому суд зазначає, що визначення суми збитків виходячи із суми грошових коштів за яку відповідач - 1 зобов'язаний був здійснити продаж позивачу ОВДП не є належним обґрунтуванням розміру збитків. Підстави та мотиви визначення позивачем розміру упущеної вигоди, останнім взагалі не наводяться.

6. Вимоги позивача щодо зобов'язання відповідача - 4 перерахувати цінні папери, облігації внутрішньої державної позики, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298 в кількості 950 000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280 в кількості 1 050 000 штук на рахунок цінних паперів позивача у Публічному акціонерному товаристві «Державний ощадний банк України» № 050529 задовольняються судом, оскільки судом визнано правомірними та задоволено позовні вимоги про визнання договорів купівлі - продажу цінних паперів (оспорюваних) недійсними, відповідно зазначені договори, у відповідності до положень ст. 216 ЦК України, не створюють для сторін чи інших осіб правових наслідків.

Згідно із ст. 388 ЦК власник може витребувати майно від добросовісного набувача лише в разі, коли воно вибуло з володіння власника або особи, якій він передав майно у володіння поза їх волею, та коли такий набувач набув майно за відплатним договором. Як вже зазначалося судом, правочин, вчинений під впливом обману, належить до правочинів з вадами волі, і судом встановлено, що договори купівлі - продажу цінних паперів були вчинені позивачем поза його волею.

При розгляді справи судом встановлено, що на виконання постанови № 1 від 12.02.2014 Наглядової ради відповідача - 1 12.02.2014, між відповідачем - 1, як продавцем за умовами договору, та відповідачем - 4, як покупцем за умовами договору, були укладені договір прямого репо № 38-2/27 з державними облігаціями України (системний номер 10004902000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/28 з державними облігаціями України (системний номер 10004903000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/29 з державними облігаціями України (системний номер 10004904000 в САП

НБУ), договір прямого репо № 38-2/30 з державними облигаціями України (системний номер 10004905000 в САП НБУ), договір прямого репо № 38-2/31 з державними облигаціями України (системний номер 10004906000 в САП НБУ) та договір прямого репо № 38-2/32 з державними облигаціями України (системний номер 10004902000 в САП НБУ).

За умовами зазначених договорів прямого репо відповідач - 1 зобов'язався продати 12.02.2014, а відповідач - 4 купити державні облигації України визначені договорами, а також відповідач - 1 зобов'язався купити 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014, а відповідач - 4 продати державні облигації України визначені договорами (п.п. 1.1., 1.2 договорів прямого репо).

Пунктами 2.4. зазначених договорів прямого репо сторони (відповідач - 1 та відповідач - 4) погодили, що відповідач - 1 такими договорами уповноважує відповідача - 4 на вчинення правочинів щодо продажу державних облигацій України, **не викуплених продавцем у передбачений договорами строк, третім особам за справедливою вартістю або переведення їх у власність покупця за справедливою вартістю.**

Як вбачається із матеріалів справи, відповідач - 4 свої зобов'язання перед відповідачем - 1 стосовно купівлі 12.02.2014 ОДВП виконав в повному обсязі, грошові кошти обумовлені договорами прямого репо відповідачу - 1 перерахував, що підтверджується випискою по особовому рахунку № 13116735000101 за 12.02.2014 (арк. 131-141, 2 том).

В той же час, матеріали справи доказів виконання відповідачем - 1 своїх зобов'язання щодо купівлі у відповідача - 4 05.05.2014, 06.05.2014, 07.05.2014, 08.05.2014, 12.05.2014 та 13.05.2014 державних облигацій України визначених договорами прямого репо не містять.

При цьому, відповідач - 1 право на розпорядження державними облигаціями, щодо яких між відповідачем - 1 та відповідачем - 4 були укладені зазначені вище договори прямого репо, набув на підставі договорів купівлі - продажу цінних паперів, стосовно яких суд дійшов висновку про їх недійсність.

Отже, враховуючи, що на момент розгляду цієї справи цінні папери у бездокументарній формі, ОВДП (міжнародні ідентифікаційні номери UA 4000173298 та UA 4000173280) в загальній кількості 2 000 000 шт. номінальною вартістю 2 000 000 000,00 грн., вибули з володіння позивача внаслідок укладення договорів, які визнані в судовому порядку недійсними, а також перебувають у фактичному володінні відповідача-4 (доказів іншого матеріали справи не містять), суд приходить до висновку що такі цінні папери можуть бути витребувані від відповідача-4, а задоволення вимоги про зобов'язання в судовому порядку відповідача-4 перерахувати ці цінні папери на відповідний рахунок позивача призведе до відновлення порушених прав позивача.

Враховуючи вищезазначене позовні вимоги позивача задовольняються судом частково в частині визнання недійсними договорів, зазначених в п. 2 прохальної частини позовної заяви та зобов'язання НБУ повернути цінні папери позивачеві шляхом визначеним у п. 4 прохальної частини позовної заяви. Інші позовні вимоги задоволенню не підлягають.

Відповідно до ст. 49 ГПК України витрати по сплаті судового збору покладаються на відповідача-1 як сторони внаслідок неправильних дій якої виник спір в частині задоволених позовних вимог (немайнові та майнові за максимальною ставкою).

Виходячи з вищенаведеного та керуючись ст.ст. 4, 49, 75, 82-85 ГПК України, Господарський суд міста Києва, -

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити частково.

2. Договори купівлі продажу цінних паперів № 848/2014-БВ; ДД-120214/17 від 12.02.2014; № 849/2014-БВ; ДД-120214/18 від 12.02.2014; № 850/2014-БВ; ДД-120214/19 від 12.02.2014; № 851/2014-БВ; ДД-120214/20 від 12.04.2014; № 852/2014-БВ; ДД-120214/21 від 12.02.2014;

№ 853/2014-БВ; ДД-120214/22 від 12.02.2014; № 854/2014-БВ; ДД-120214/23 від 12.02.2014; № 855/2014-БВ; ДД-120214/24 від 12.02.2014; № 856/2014-БВ; ДД-120214/25 від 12.02.2014; № 857/2014-БВ; ДД-120214/26 від 12.02.2014; № 868/2014-БВ; ДД-120214/37 від 12.02.2014; № 869/2014-БВ; ДД-120214/38 від 12.02.2014; № 870/2014-БВ; ДД-120214/39 від 12.02.2014; № 871/2014-БВ; ДД-120214/40 від 12.02.2014; № 872/2014-БВ; ДД-120214/41 від 12.02.2014; № 873/2014-БВ; ДД-120214/42 від 12.02.2014; № 874/2014-БВ; ДД-120214/43 від 12.02.2014; № 875/2014-БВ; ДД-120214/44 від 12.02.2014; № 876/2014-БВ; ДД-120214/45 від 12.02.2014; № 877/2014-БВ; ДД-120214/46 від 12.04.2014; № 878/2014-БВ; ДД-120214/47 від 12.02.2014; № 858/2014-БВ; ДД-120214/27 від 12.02.2014; № 859/2014-БВ; ДД-120214/28 від 12.02.2014; № 860/2014-БВ; ДД-120214/29 від 12.02.2014; № 861/2014-БВ; ДД-120214/30 від 12.02.2014; № 862/2014-БВ; ДД-120214/31 від 12.02.2014; № 863/2014-БВ; ДД-120214/32 від 12.02.2014; № 864/2014-БВ; ДД-120214/33 від 12.02.2014; № 865/2014-БВ; ДД-120214/34 від 12.02.2014; № 866/2014-БВ; ДД-120214/35 від 12.02.2014; № 867/2014-БВ; ДД-120214/36 від 12.02.2014; № 879/2014-БВ; ДД-120214/48 від 12.02.2014; № 880/2014-БВ; ДД-120214/49 від 12.02.2014; № 881/2014-БВ; ДД-120214/50 від 12.02.2014; № 882/2014-БВ; ДД-120214/51 від 12.02.2014; № 883/2014-БВ; ДД-120214/52 від 12.02.2014; № 884/2014-БВ; ДД-120214/53 від 12.02.2014; № 885/2014-БВ; ДД-120214/54 від 12.02.2014; № 886/2014-БВ; ДД-120214/55 від 12.02.2014; № 887/2014-БВ; ДД-120214/56 від 12.02.2014; № 888/2014-БВ; ДД-120214/57 від 12.02.2014; № 889/2014-БВ; ДД-120214/58 від 12.02.2014, укладені між Публічним акціонерним товариством «Аграрний фонд» (ідентифікаційний код 38926880; місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1) та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» (ідентифікаційний код 19357489; місцезнаходження: 03057, м. Київ, пр-т Перемоги, 41) визнати недійсними.

3. Зобов'язати Національний Банк України (ідентифікаційний код 00032106; місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9) перерахувати цінні папери, облігації внутрішньої державної позики, на пред'явника, відсоткові, міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173298 в кількості 950 000 штук та міжнародний ідентифікаційний номер UA 4000173280 в кількості 1 050 000 штук на рахунок цінних паперів Публічного акціонерного товариства «Аграрний фонд» (ідентифікаційний код 38926880; місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1) № 050529 у Публічному акціонерному товаристві «Державний ощадний банк України» (ідентифікаційний код 00032129, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Госпітальна, 12-Г).

4. Стягнути з Публічного акціонерного товариства «Брокбізнесбанк» (ідентифікаційний код 19357489; місцезнаходження: 03057, м. Київ, пр-т Перемоги, 41; в порядку визначеному Законом України «Про виконавче провадження») на користь Публічного акціонерного товариства «Аграрний фонд» (ідентифікаційний код 38926880; місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1) 74 298 (сімдесят чотири тисячі двісті дев'яносто вісім) грн. 00 коп. витрат по оплаті судового збору.

5. В задоволенні інших позовних вимог відмовити.

6. Видати наказ після набрання рішенням законної сили.

7. Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Повне рішення складено 15.08.2014.

Суддя

Г.П. Бондаренко